

O ANALIZĂ COMPARATIVĂ A MODULUI DE PREZENTARE A SITUAȚIILOR FINANCIARE

Florentina Vasile și Alina-Elena Văcălie
Licență, An II, Grupa 633

Coord. Științific: Prof. univ. dr. Daniela-Artemisa Calu

REZUMAT

Acest studiu analizează particularitățile situațiilor financiare întocmite în conformitate cu IFRS și US GAAP din industria petrolieră și farmaceutică. Rezultatele noastre indică faptul că nu există o diferență semnificativă a generate de diferențele în standardele de contabilitate. Acest studiu contribuie la dovada calității informațiilor financiare pregătite în conformitate cu IFRS și US GAAP și dependența sa de factori instituționali.

CUVINTE CHEIE: *Standarde Internaționale de Raportare Financiară, US GAAP, Gradul de omogenitate, Sectoare de activitate.*

1. INTRODUCERE

Această lucrare analizează impactul raportărilor financiare conform IFRS și US GAAP din următoarele industrii: petrolieră și farmaceutică. În acest studiu, vom investiga modul în care au fost detaliate situațiile financiare, vom analiza și vom compara notele financiare în cele două referențiale. Într-o perioadă în care economiile devin tot mai globalizate este nevoie de un limbaj contabil comun. În prezent, la nivel mondial, societățile cotate la bursele de valori utilizează, în principal, pentru raportarea financiară standardele internaționale de raportare financiară (IFRS – International Financial Reporting Standards) sau US GAAP (United States Generally Accepted Accounting Principles). Spre exemplu, societățile americane cotate la bursele de valori din SUA utilizează pentru raportarea financiară US GAAP, însă societățile străine care sunt cotate la bursele americane pot folosi pentru raportarea financiară și IFRS (Feleaga, 2007).

În ultimii ani, la nivel mondial, asistăm la un proces de convergență contabilă. Aceasta se referă la alinierea referențialelor contabile naționale, altele decât cel american, la IFRS și convergența dintre IFRS și US GAAP. În anul 2002 IASB și organismul de normalizare din SUA, Consiliul Standardelor de Contabilitate Financiară (FASB – Financial Accounting Standards Board) au demarat procesul de convergență contabilă. Convergența IFRS-US GAAP s-a concretizat într-o primă fază în ameliorarea unor IAS-uri mai vechi, iar apoi s-au adoptat IFRS noi convergențe cu referențialul contabil american. Pentru a fi adoptat la nivelul mondial, un standard internațional de raportare financiară trebuie să îndeplinească anumite condiții: să fie conform interesului public mondial și principiului imaginii fidele și să îndeplinească criteriile necesare pentru luarea deciziilor.

2. METODOLOGIA CERCETĂRII

Metodologia cercetării folosită în cadrul acestei lucrări este următoarea: Am debutat prin căutarea unui clasament al celor mai puternice companii existente la nivel mondial în industria petrolieră și farmaceutică. În acest sens am utilizat pe site-ul Fortune Global. (<http://fortune.com/global500/>) Am găsit un top 25 companii din industria petrolieră și top 20 companii din industria farmaceutică, din care am selectat spre analiza în cadrul acestui studiu 13, respectiv 15 dintre acestea, dat fiind faptul că nu toate situațiile financiare au putut fi vizualizate în momentul accesării (Anexa nr. 1). Culegerea informațiilor a fost realizată în perioada 15 Martie -15 Aprilie 2015. În situațiile financiare din anul 2013 am cercetat tipul referențialului, industria în care activează, forma bilanțului (situației poziției financiare), forma contului de profit și pierdere (situației rezultatului global), metoda aleasă pentru prezentarea situației fluxurilor de trezorerie, informații despre metodele și politicile contabile utilizate pentru activele intangibile, evaluarea stocurilor, amortizarea activelor, precum și alte tipuri de informații prezentate despre contractele de leasing, provizioane și raportul auditului.

3. REZULTATELE CERCETĂRII:

3.1. Analiza prezentării situațiilor financiare

În urma analizei situațiilor financiare, am ajuns la următoarele rezultate privind prezentarea celor trei situații financiare selectate.

3.1.1. Situația poziției financiare

Situația poziției financiare prezintă poziția financiară a unei entități la sfârșitul perioadei de raportare. Elementele pe baza cărora se evaluează poziția financiară sunt activele, datoriile și capitalurile proprii. Situația poziției financiare poate fi prezentată sub format lista ($\text{Active} - \text{Datorii} = \text{Capitaluri Proprii}$) și sub format cont ($\text{Active} = \text{Datorii} + \text{Capitaluri Proprii}$).

În figura 2.1.1 (*Situația poziției financiare - Industria petrolieră*) și fig. 2.1.2 (*Situația poziției financiare - Industria farmaceutică*) se observă pe ambele sectoare de activitate și ambele referențiale că este predominantă forma de prezentare de tip cont. De asemenea, ordinea activelor și capitalurilor proprii este în funcție de gradul crescător de lichiditate și exigibilitate. Analiza lichiditate – exigibilitate, are meritul de a pune în evidență riscul de insolvabilitate al întreprinderii. Aceasta constă în incapacitatea întreprinderii de a-și onora angajamentele asumate față de terți.

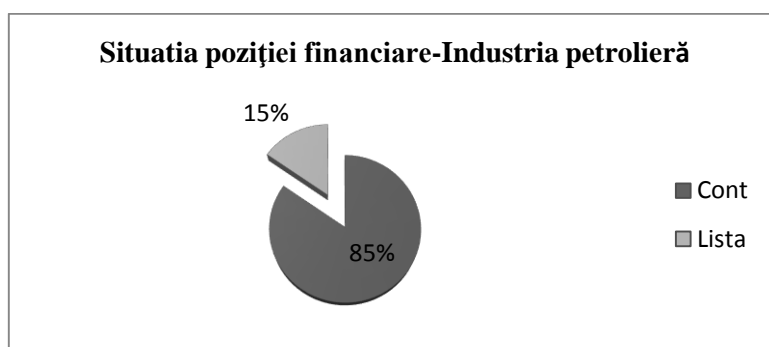


Fig. 2.1.1 - Situația poziției financiare - Industria petrolieră

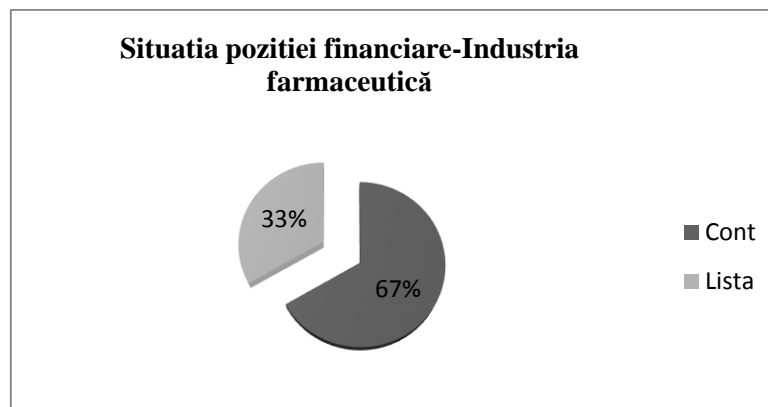


Fig. 2.1.2 - Situația poziției financiare-Industria farmaceutică

În urma studiului realizat, am observat pe referențialul IFRS, pe ambele sectoare de activitate, că elementele de activ sunt structurate în funcție de creșterea gradului de lichiditate începând din parte de sus a activului bilanțier. Lichiditatea reprezintă aptitudinea unui activ de a se transforma, fără termen, în monedă, dar și fără pierdere de valoare. Astfel, în active se vor înscrie mai întâi elementele cele mai puțin lichide, respectiv imobilizările (necorporale, corporale și financiare). Se înscriu apoi activele circulante, având un grad de lichiditate mult mai mare decât imobilizările. Referențialul US GAAP nu ține cont de această ordine a activelor, situația poziției financiare debutând cu activele curente. Elementele de capitaluri proprii și datoriile sunt structurate după gradul crescător de exigibilitate (însusirea lor de a deveni scadente la un anumit termen). Astfel, se vor înscrie mai întâi capitalurile proprii, provenite de la asociați, cât și din reinvestiri ale acumulărilor anterioare (rezerve, profit nerepartizat), iar apoi capitalurile din surse publice (subvenții, provizioane reglementate și alte fonduri). Practic, aceste resurse nu au o anumită scadență deci, nu sunt exigibile (decât în situații extreme de faliment). Apoi sunt înscrise datoriile pe termen lung cu scadență îndepărtată și datoriile pe termen scurt cu scadență mai mică de un an. Și în acest caz, referențialul US GAAP, în ambele sectoare de activitate: industria petrolieră și industria farmaceutică, nu ține cont de această ordine a capitalurilor proprii și datoriilor, situația poziției financiare debutând cu datoriile pe termen scurt, elementele fiind structurate după gradul descrescător de exigibilitate.

3.1.2. Situația rezultatului global

Standardul internațional de contabilitate IAS 1 Prezentarea situațiilor financiare vizează prezentarea performanței globale a unei entități prin calculul unui rezultat global total. Situația rezultatului global prezintă modificările capitalurilor proprii în cursul perioadei rezultată din tranzacții sau alte evenimente, altele decât acele modificări rezultate din tranzacțiile cu proprietarii. Elementele pe baza cărora se evaluează situația rezultatului global sunt: venituri și cheltuieli. Referențialul IFRS permite întreprinderilor să opteze pentru o prezentare a cheltuielilor recunoscute în profitul sau pierderea perioadei fie după natură, fie după funcții, recomandând ca analiza să fie prezentată în situația rezultatului global. Prin această prezentare se dorește obținerea unei clasificări a cheltuielilor care să vizeze o prezentare cât mai sinceră a performanțelor întreprinderii.

US GAAP nu prevede un format standard pentru contul de profit și pierdere. Fie formatul -o singură etapă (cheltuielile sunt clasificate pe funcții) sau formatul multiple etape (articole de operare și non-operating sunt afișate separat) este acceptabilă. Potrivit US GAAP, elementele rezultatului global cuprind venituri, cheltuieli, câștiguri și pierderi, fiind considerate elemente ale rezultatului global, dar excluse din venitul net.

Spre deosebire de IFRS, US GAAP impune elementele extraordinare care urmează să fie separate de operațiunile obișnuite și prezentate separat în contul de profit. Elementele extraordinare sunt definite ca elemente materiale care sunt atât de neobișnuit și apar rar. Un eveniment sau o tranzacție care este neobișnuită în natură sau apare rar, este raportat ca o componentă separată a veniturilor din activități continue.

Prezentare în Fig 2.2.1 - *Situația rezultatului global-Industria petrolieră* și Fig.2.2.2-*Situația rezultatului global-Industria farmaceutică*

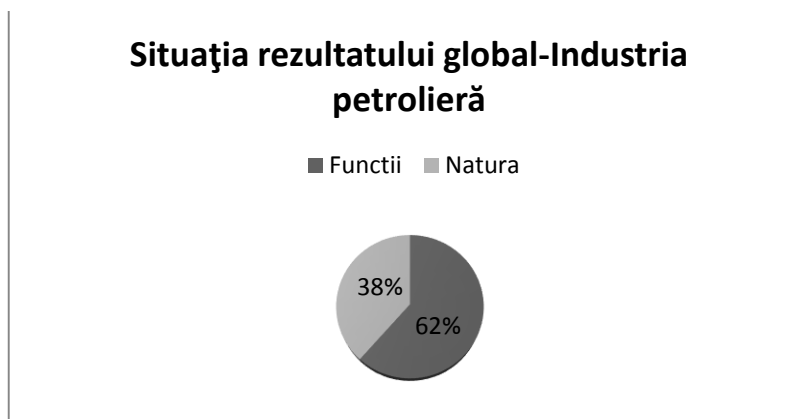


Fig 2.2.1 -*Situația rezultatului global - Industria petrolieră*



Fig.2.2.2-*Situația rezultatului global - Industria farmaceutică*

3.1.3. Situația fluxurilor de trezorerie

Tabloul fluxurilor de trezorerie prezintă fluxurile de trezorerie cunoscute sub denumirea de încasări și plăți, în cursul perioadei. Altfel spus, el arată de unde au venit lichiditățile și cum au fost ele utilizate, explicând cauzele variației lor. Fluxurile de trezorerie sunt repartizate între operațiile de exploatare, de investiții și de finanțare. Entitățile prezentate în studiu oferă o conciliere între valorile din tabloul fluxurilor de trezorerie și cele prezente în bilanț.

În ciuda faptului că IAS 7 *Tabloul fluxurilor de trezorerie* încurajează prezentarea lor pe baza metodei directe, în urma studiului, s-a constatat în cadrul industriei farmaceutice și industriei petroliere că metoda indirectă este preponderentă metodei directe, iar pe referentialul US GAAP, (ASC 230 și 830) a fost găsită doar metoda indirectă. Un argument care vizează alegerea de către manager adoptării metodei indirecte în pofida metodei directe referitoare la activitatea de exploatare este dorința acestuia de a nu evidenția încasarile și plățile exprimate în valori brute.

În figura 3.2.1.- *Situația fluxului de trezorerie-Industria Petrolieră* și Fig.3.2.2 - *Situația fluxului de trezorerie-Industria farmaceutică* se observă pe ambele sectoare de activitate și ambele referențiale predominanța metodei indirecte.

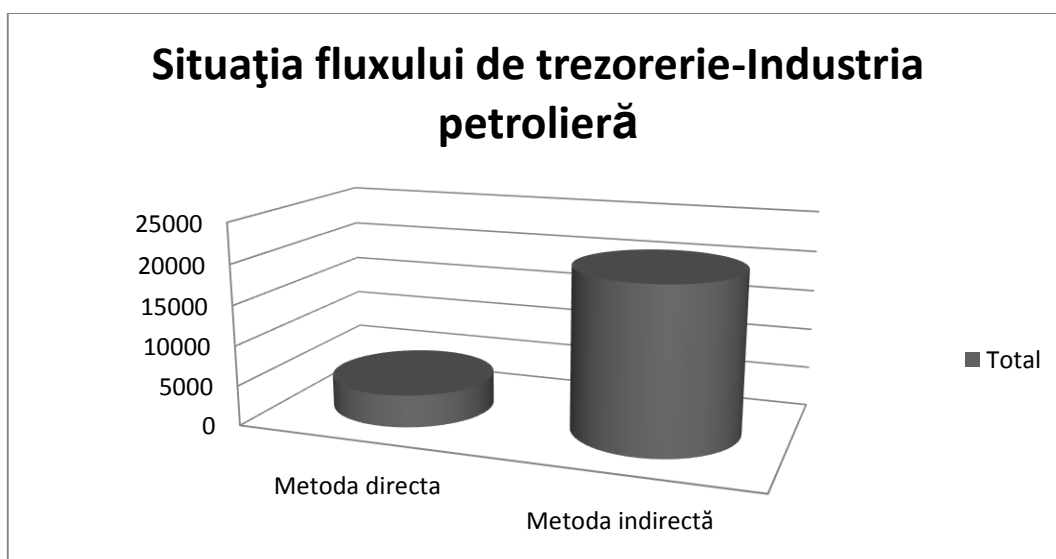


Fig.3.2.1- *Situația fluxului de trezorerie-Industria petrolieră*

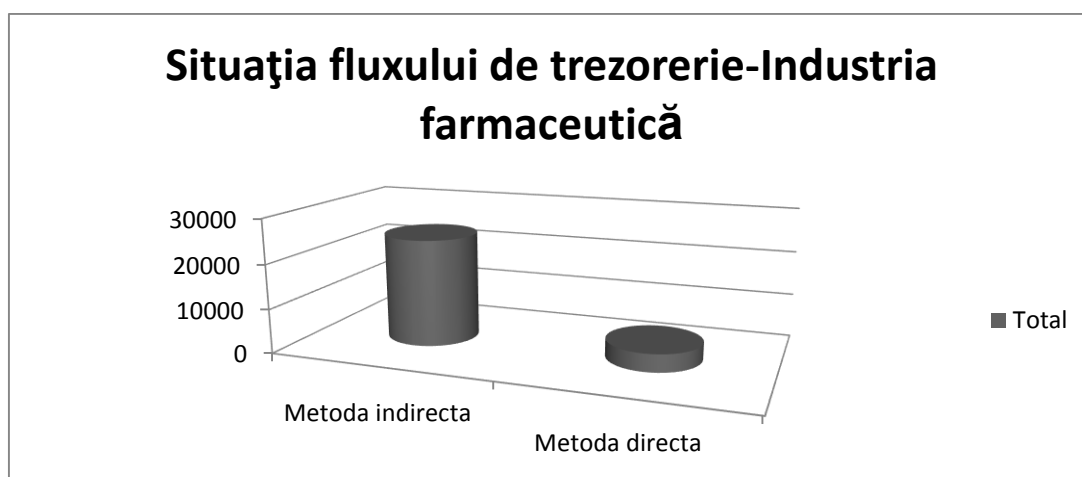


Fig.3.2.2-*Situația fluxului de trezorerie-Industria farmaceutică*

3.2. Informații publicate în notele la situațiile financiare

3.2.1. Prezentarea activelor tangibile (corporale) - metodele de amortizare

IAS 16 „Imobilizări corporale” solicită ca în calculul amortizării să se țină cont de valoarea reziduală, în timp ce în US GAAP nu există nici o cerință în privința valorii reziduale. De asemenea, în IAS 16 există cerința ca amortizarea să se calculeze prin metoda care reflectă cel mai bine ritmul în care se consumă avantajele economice aferente imobilizării respective, în timp ce, în cadrul US GAAP, metoda de amortizare trebuie să fie utilizată în mod sistematic și să fie bazată pe raționamentul profesional.

Conform IAS 16, durata de viață utilă a unui activ poate fi mai scurtă decât durata de viață economică. Estimarea duratei de viață utilă a activului este un aspect de raționament bazat pe experiența entității cu active similare, în timp ce US GAAP impune recunoașterea unei

deprecieri pe parcursul duratei de viață utilă preconizată a imobilizărilor corporale, astfel încât să se aloce la fel de echitabil posibil pentru perioadele în care serviciile sunt obținute din utilizarea imobilizărilor corporale.

Conform referențialului IFRS amortizarea încetează dacă activ este calificat drept deținut în vederea vânzării similar și referențialului US GAAP. Prin acest studiu am urmărit și activele tangibile, respectiv metoda de amortizare utilizată de companiile din cele 2 domenii: industria petrolieră și farmaceutică. Metoda de amortizare cel mai frecvent utilizată de companii este: metoda amortizării liniare. În unele note ale situațiilor financiare sunt prezentate și anume active care sunt amortizate și prin alte metode.

De exemplu: În cazul companiei OMV, amortizarea este calculată folosind metoda liniară, cu excepția activelor din segmentul E&P, pentru care amortizarea se calculează într-o mare măsură folosindu-se metoda unităților de producție. În cazul companiei Exxon, în segmentul Upstream, amortizarea este, în general pe bază unitate de producție.

3.2.2. Activele intangibile - costurile de cercetare versus costurile de dezvoltare

Conform IFRS, cheltuielile legate de cercetare sunt recunoscute ca o cheltuială. Elementele necorporale generate intern în cadrul companiei, care îndeplinesc criteriile să fie considerate activitate dezvoltare sunt capitalizate în cazul în care sunt îndeplinite anumite condiții. În schimb, în cadrul US GAAP cheltuielile legate de activitățile de cercetare și dezvoltare sunt recunoscute ca o cheltuială.

În referențialul IFRS, cheltuielile de dezvoltare sunt generate de aplicarea rezultatelor cercetării sau a altor cunoștințe într-un plan sau proiect ce vizează producția de materiale, dispozitive, produse, procese, sisteme sau servicii noi sau îmbunătățite substanțial, înainte de începerea producției sau utilizării comerciale, în schimb US GAAP prezintă cheltuieli de cercetare în notele explicative deoarece nu sunt activate.

3.3. Evaluarea stocurilor la ieșire

Stocurile cuprind bunuri cumpărate și deținute în vederea vânzării, ca de exemplu: mărfuri cumpărate în vederea vânzării cu amănuntul sau terenuri și proprietăți deținute pentru vânzare. De asemenea, stocurile mai cuprind produse finite, producția în curs de execuție, materii prime și materiale consumabile ce urmează să fie consumate în cadrul procesului de producție.

Studiul efectuat, a determinat evidențierea metodelor de ieșire a stocurilor prin metoda „*cost mediu ponderat*” și prin metoda „*primul intrat – primul ieșit*”. Metoda CMP ține cont de toate intrările și toate ieșirile exercițiului, poate să fie calculat periodic (de exemplu, lunar) sau cu ocazia recepției fiecărei noi aprovizionări, în funcție de circumstanțele în care se găsește întreprinderea. Metoda FIFO consideră că elementele ies din stoc în ordinea intrării lor. În consecință, stocul la sfârșitul perioadei este constituit din elementele mai recente. Ambele referențiale IFRS prin intermediul IAS 2 *Stocuri* și US GAAP prin intermediul ASC 330, accepta metoda FIFO și CMP, în schimb referențialul IFRS nu accepta metoda LIFO, deoarece este considerată că nu oferă o imagine fidelă și un impact corect. În urma evaluării stocurilor la ieșire este generat gradul de omogenitate.

În urma aprofundării, am observat că metoda FIFO are un grad de peste 50% în utilizare, fiind urmat de metoda CMP. De asemenea, există și companii care utilizează ambele metode, în funcție de natura stocului.

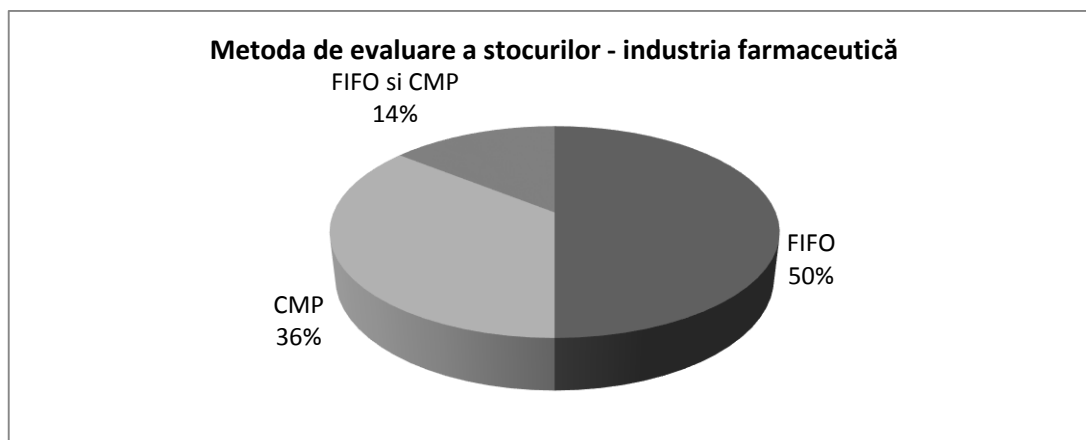


Fig. 3.1 Evidența metodei evaluării descărcării din gestiune a stocurilor industria farmaceutică

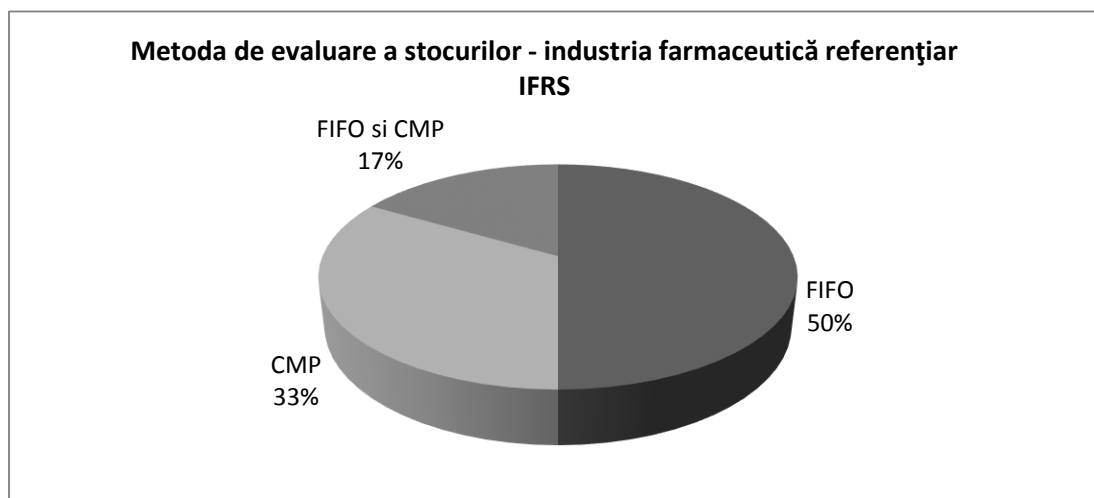


Fig. 3.2 Evidența metodei evaluării descărcării din gestiune a stocurilor industria farmaceutică referențiar IFRS

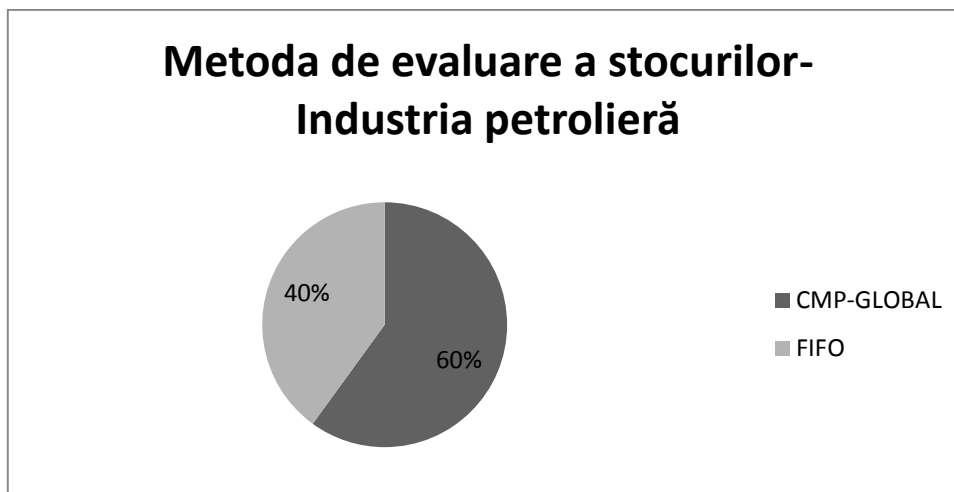


Fig.3.3.- Metoda de evaluare a stocurilor-Industria petrolieră

3.4. Provizioanele

Conform IAS 37 denumirea standard „*Provizioane, datorii și active contingente*”. Provizioanele se constituie pentru obligațiile curente (legale sau implicite) față de terți, generate de un eveniment anterior, atunci când este probabil ca o ieșire de resurse care încorporează beneficii economice să fie necesară pentru a onora obligațiile respective, iar suma necesară pentru stingerea obligațiilor poate fi estimată în mod credibil. Spre deosebire de IFRS, instrucțiunile pentru „*Provizioane, datorii contingente și active contingente*”: este inclusă în mai multe subiecte ASC și că orientare nu este întotdeauna consecventă. Deși neprevăzută pierderea este similară cu IFRS; cu toate acestea, există unele diferențe.

Provizioanele pentru obligații individuale sunt constituite la o valoare egală cu cea mai bună estimare a sumelor necesare pentru stingerea obligațiilor. Acolo unde efectul valorii în timp a banilor este semnificativ, provizioanele se actualizează utilizând o rată de actualizare înainte de impozitare care reflectă, după caz, riscurile specifice datoriei.

Conform IFRS, scontarea reprezintă efectul valorii timp a banilor este semnificativ, prevederea este actualizată la o rată de actualizare înainte de impozitare care reflectă evaluările curente de piață ale valorii timp a banilor și riscurile specifice datoriei. În comparație cu US GAAP în care scontarea reprezintă dobânzile acumulate aferente neprevăzute pierderi nu sunt actualizate cu excepția cazului în calendarul fluxurilor de numerar aferente este fixă sau determinabilă în mod credibil.

În lucrarea de față, conform culegerii de date, în industria petrolieră provizioanele sunt constituite în general pentru litigii, pensii și obligații similare, defaectare imobilizări corporale (sigilarea și abandonarea sondelor, curățarea batalelor, demontarea echipamentului de subsol și a facilităților de producție, recondiționarea zonelor de producție în conformitate cu cerințele licențelor și ale legislației în vigoare). Spre exemplu, compania Chevron (gigantul petrolier) a fost implicat într-un proces intentat de Ecuador Amazon pentru poluarea broșuri îndepărtate din junglă din Ecuador.

În industria farmaceutică (un alt domeniu supus culegerii de date) provizioanele sunt constituite în general pentru: cauzele medicale, impuse de către guvern, anumite rabaturi, stimulente de vânzări, promoții comerciale, cupoane, pensii și alte beneficii post-angajare, mediul înconjurător și litigii.

3.5. Contractele de leasing

Un contract de leasing este un acord prin care locatorul cedează locatarului, pentru o perioadă determinată, dreptul de utilizare a unui activ, în schimbul unei plăți sau a unei serii de plăți. Contractele de leasing îmbracă două forme și anume: contract de leasing financiar și contract de leasing operațional. În figura (Fig.3.5.1 – *Contracte de leasing – Industria petrolieră* și Fig.3.5.2 – *Contract de leasing – Industria farmaceutică*) este evidențiată preponderanța contractului de leasing operațional în cadrul referențialului american US GAAP. Spre exemplu, compania *Johnson & Johnson*, lider pe piața industriei farmaceutice are detaliat în notele explicative ale situației financiare compoziția leasingului. Este folosit cu precădere leasingul operațional pentru vehicule, spațiu și echipamente, cel financiar fiind insignifiant.

Totodată, și leasingul financiar este regăsit în notele explicative ale situațiilor financiare, în special în industria petrolieră. Întrucât grupul își asumă riscurile și beneficiază de avantajele asociate dreptului de proprietate, activele trebuie capitalizate la intrarea în vigoare a aranjamentului la valoarea cea mai mică dintre valoarea actualizată a plăților minime de leasing și valoarea lor justă, iar ulterior amortizate pe durata de viață utilă sau pe durata contractului de leasing, în cazul în care aceasta este mai mică decât durata de viață utilă. Concomitent se recunoaște o datorie echivalentă cu suma capitalizată și plățile viitoare de leasing sunt împărțite în cheltuieli de finanțare a leasingului și rambursări de principal.

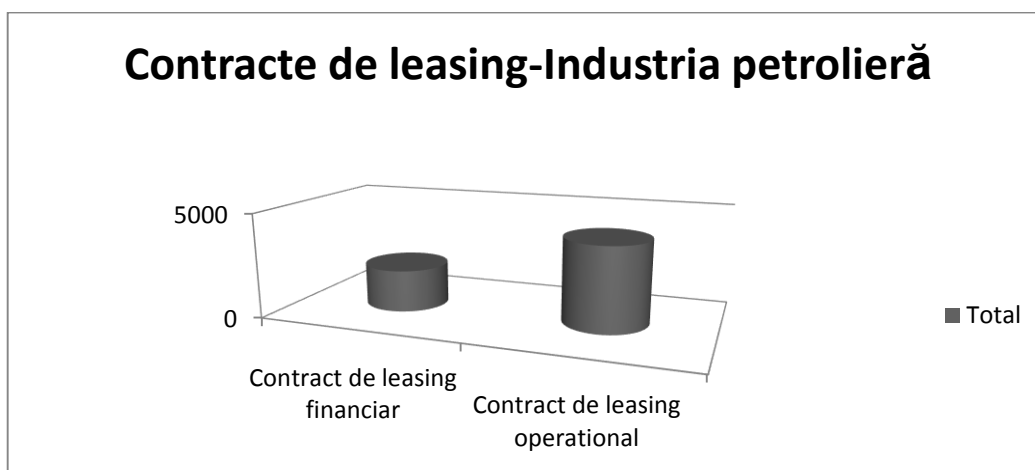


Fig.3.5.1- *Contracte de leasing - Industria petrolieră*

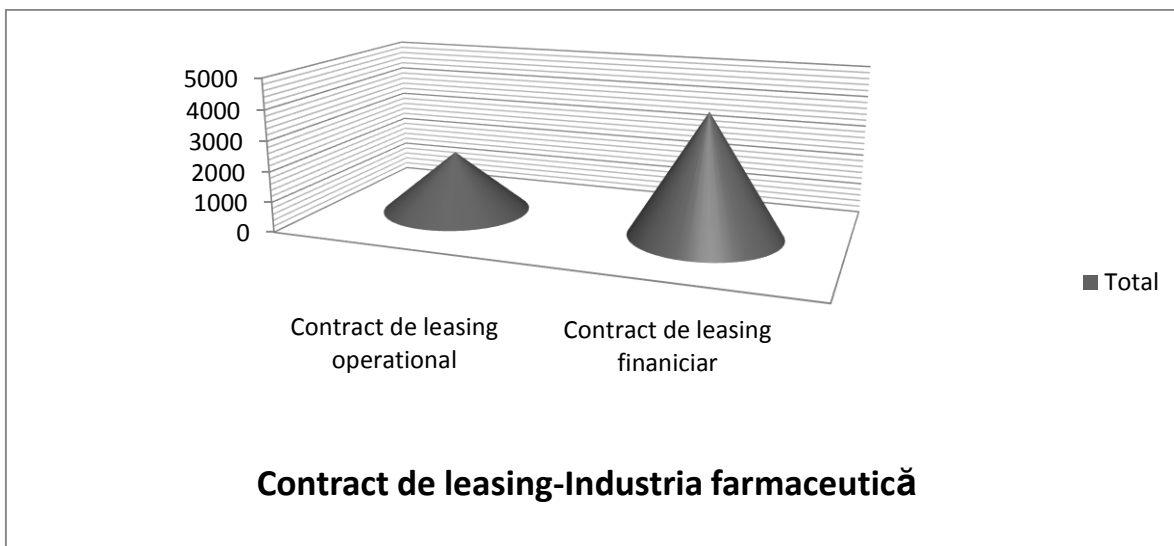


Fig.3.5.2. Contract de leasing – Industria farmaceutică

3.6. Raportul de audit

Toate companiile din industria petrolieră și industria farmaceutică ce își întocmeau situațiile financiare sub referențialul IFRS și referențialul US GAAP au fost auditate de către companii din BIG 4. De asemenea, aprecierea firmelor de audit asupra corectitudinii situațiilor financiare a fost fără rezervă.

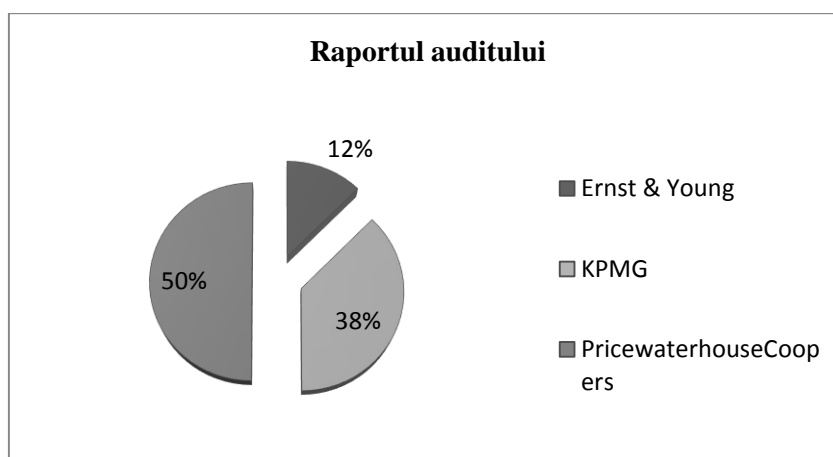


Fig.3.6.1-Raportul auditului- Industria petrolieră

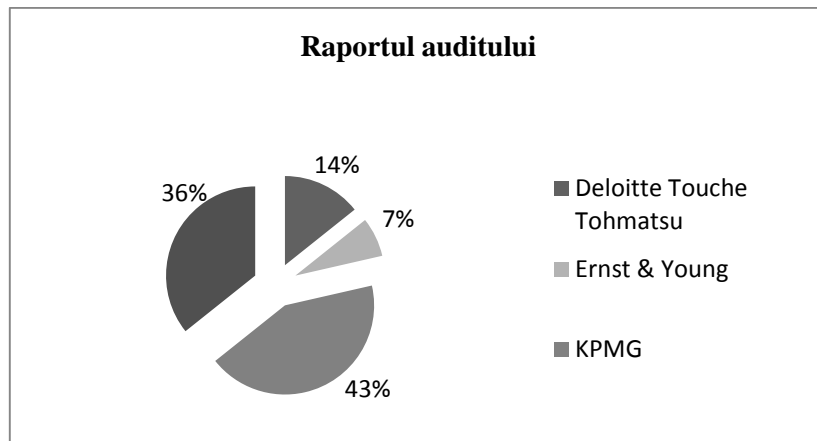


Fig.3.6.2. Raportul auditului – Industria farmaceutică

CONCLUZII

Studiul nostru investighează informațiile prezentate de companii din două domenii: industria petrolieră și industria farmaceutică. În urma cercetării științifice, am observat existența anumitor diferențe, dar și asemănări în funcție de prezentarea situațiilor financiare în concordanța cu obiectele de activitate.

Conform elementelor analizate din situațiile financiare am observat o omogenitate în notele detaliate ale companiilor vizate în studiu, dar și diferențele specifice celor două referențiale. Rezultatele noastre identifică particularități ale raportării financiare pe ambele sectoare de activitate (industria petrolieră și industria farmaceutică), indiferent dacă este utilizat referențialul IFRS sau US GAAP.

BIBLIOGRAFIE

- Feleaga, L., Feleaga, N. (2007) *Contabilitate financiara. O abordare europeana si international*, Bucuresti: Editura Economica 2 vol
- Grant Thornton LLP (2013) *Comparison between U.S. GAAP and International Financial Reporting Standards* disponibil la adresa <https://www.grantthornton.com/issues/library/whitepapers/audit/2015/Comparison-US-GAAP-IFRS.aspx>
- Pavaloaia, L. (2015) "Environmental Information Reporting and Certification in Annual Reports", *Procedia Economics and Finance*, vol. 20: 503-509
- Vintila, G. (2010) *Gestiunea financiara a intreprinderii*, Bucuresti: Editura Didactica si Pedagogica
- Walter Shelton, S., Owens-Jackson, L., Robinson, D. (2011) "IFRS and U.S. GAAP: Assessing the impact of reporting incentives on firm restatements in foreign and U.S. markets", *Advances in Accounting*, vol. 27: 187-192
- Top 25 companii petroliere <http://fortune.com/global500/>, disponibil la adresa - <http://www.rankingthebrands.com/The-Brand-Rankings.aspx?rankingID=370&nav=category>
- Abbot Laboratories, Annual Report 2013, disponibil la adresa <http://www.abbottinvestor.com/phoenix.zhtml?c=94004&p=irol-proxy>
- Actavis, Annual Report 2013, disponibil la adresa <http://ir.actavis.com/phoenix.zhtml?c=65778&p=irol-reportsAnnual>
- AstraZeneca, Annual Report 2013, disponibil la adresa <http://www.astrazeneca.com/Investors/financial-information>
- Bayer, Annual Report 2013, disponibil la adresa <http://www.investor.bayer.de/en/reports/annual-reports/overview/>
- Bristol-Myers Squibb, Annual Report 2013, disponibil la adresa <http://investor.bms.com/investors/financial-information/sec-filings/default.aspx>
- British-Petroleum, Annual Report 2013, disponibil la adresa <http://www.bp.com/en/global/corporate/investors/annual-reporting/archive.html>
- Chevron, Annual Report 2013 disponibil la adresa <http://www.chevron.com/investors/financialinformation/>
- China Petrochemical Corporation, Annual Report 2013, disponibil la adresa http://www.cnpc.com.cn/en/press/press_index.shtml
- Eli Lilly, Annual Report 2013, disponibil la adresa <https://investor.lilly.com/financials.cfm>
- Eni S.p.A., Annual Report 2013, disponibil la adresa http://www.eni.com/en_IT/investor-relation/presentations/2015/presentations-2015.shtml
- Exxon Mobil, Annual Report 2013 disponibil la adresa <http://ir.exxonmobil.com/phoenix.zhtml?c=115024&p=irol-irhome>
- GSK , Annual Report 2013 disponibil la adresa <http://www.gsk.com/en-gb/investors/>
- Jonson & Jonson, Annual Report 2013 disponibil la adresa <http://www.investor.jnj.com/sales-earnings.cfm>
- Kuwait Petroleum, Annual Report 2013 disponibil la adresa <https://www.kpc.com.kw/press/Pages/Annual-Reports.aspx>
- Leontina Pavaloaia , *Procedia Economics and Finance, Environmental Information Reporting and Certification in Annual Reports, Volume 20, 2015, Pages 503-509*
- Merck, Annual Report 2013 disponibil la adresa <http://www.merck.com/investors/financial-reports/home.html>
- Novartis , Annual Report 2013 disponibil la adresa <http://www.novartis.com/investors/financial-results/annual-results.shtml>
- OMV, Annual Report 2013 disponibil la adresa http://www.omv.com/portal/01/com/omv/OMV_Group/Investor_Relations/Reports_and_Presentations
- Otsuka, Annual Report 2013, disponibil la adresa <http://www.otsuka.com/en/ir/highlights/>

Petrobras-Petróleo, Annual Report 2013 disponibil la adresa
<http://investidorpetrobras.com.br/pt/home.htm>

PETRONAS' Exploration & Production (E&P), Annual Report 2013, disponibil la adresa
<http://www.petronas.com.my/investor-relations/Pages/default.aspx>

Pfizer, Annual Report 2013 disponibil la adresa
http://www.pfizer.com/investors/financial_reports/financial_reports

Roche, Annual Report 2013 disponibil la adresa
http://www.roche.com/investors/reporting/ar14_highlights.htm

Royal Dutch Schell, Annual Report 2013 disponibil la adresa
<http://www.shell.com/global/aboutshell/investor/financial-information/annual-reports-and-publications.html>

Sanofi, Annual Report 2013 disponibil la adresa <http://en.sanofi.com/investors/investors.aspx>

Sinopec Group, Annual Report 2013, disponibil la adresa
<http://www.sinopecgroup.com/group/en/companyprofile/Companyreportsandpublications/>

Teva Pharmaceutical Industries, Annual Report 2013, disponibil la
adresa <http://ir.tevapharm.com/phoenix.zhtml?c=73925&p=irol-financials>

Total, Annual Report 2013 disponibil la adresa <http://www.total.com/en/investors/regulated-information-france/annual-reports>

ANEXA 1

LISTA COMPANIILOR DIN INDUSTRIA PETROLIERĂ ȘI DIN INDUSTRIA FARMACEUTICĂ

INDUSTRIA PETROLIERĂ

Nr. crt.	Denumire societate	Domeniul de activitate
1.	Chevron	Industria Petrolieră
2.	S.C OMV Petrom S.A	Industria Petrolieră
3.	ExxonMobil	Industria Petrolieră
4.	China Petrochemical Corporation	Industria Petrolieră
5.	Sinopec Group	Industria Petrolieră
6.	Royal Dutch Shell	Industria Petrolieră
7.	British Petroleum BP	Industria Petrolieră
8.	Gazprom	Industria Petrolieră
9.	Kuwait Petroleum Corp	Industria Petrolieră
10.	Total SA	Industria Petrolieră
11.	Petrobras-Petróleo Brasileiro S.A.	Industria petrolieră
12.	PETRONAS' Exploration & Production (E&P)	Industria Petrolieră
13.	Eni S.p.A.	Industria Petrolieră

INDUSTRIA FARMACEUTICĂ

Nr. crt.	Denumire societate	Domeniul de activitate
1.	Pfizer	Industria Farmaceutică
2.	Johnson & Johnson	Industria Farmaceutică
3.	GlaxoSmithKline	Industria Farmaceutică
4.	Novartis	Industria Farmaceutică
5.	Roche	Industria Farmaceutică
6.	Sanofi	Industria Farmaceutică
7.	AstraZeneca	Industria Farmaceutică
8.	Abbott Laboratories	Industria Farmaceutică
9.	Bayer HealthCare	Industria Farmaceutică
10.	Eli Lilly and Company	Industria Farmaceutică
11.	Bristol-Myers Squibb	Industria Farmaceutică
12.	Actavis	Industria Farmaceutică
13.	Merck & Co	Industria Farmaceutică
14.	Takeda Pharmaceutical Company	Industria Farmaceutică
15.	Otsuka	Industria Farmaceutică